

ÇOCUK İHMALİ VE İSTİSMARI

“Çocuk” Kimdir?

Yaşın altındaki her birey, çocuktur.

Bir ocuęun İhtiyaçları

✓ Bakılmak,

✓ Onaylanmak,

✓ Seviilmek gibi

ihmal Nedir?

İhmal Nedir?

Çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin,
çocuğun gelişimi için gerekli

- ✓ Sağlık,
- ✓ Eğitim,
- ✓ Duygusal gelişim,
- ✓ Beslenme,
- ✓ Barınma ve
- ✓ Güvenli yaşam şartlarını dikkate almamasıdır.

İstismar ve ihmali birbirinden
ayıran en önemli nokta,
istismarın aktif,
ihmalin ise pasif olmasıdır.

İstismar Nedir?

İstismar Nedir?

✓ Dünya Sağlık Örgütü istismarı şöyle tanımlar:

"Çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz etkileyen, bir yetişkin, toplum ya da devlet tarafından bilerek ya da bilmeyerek çocuğa karşı yapılmış tüm kötü davranışlardır."

İstismar Nedir?

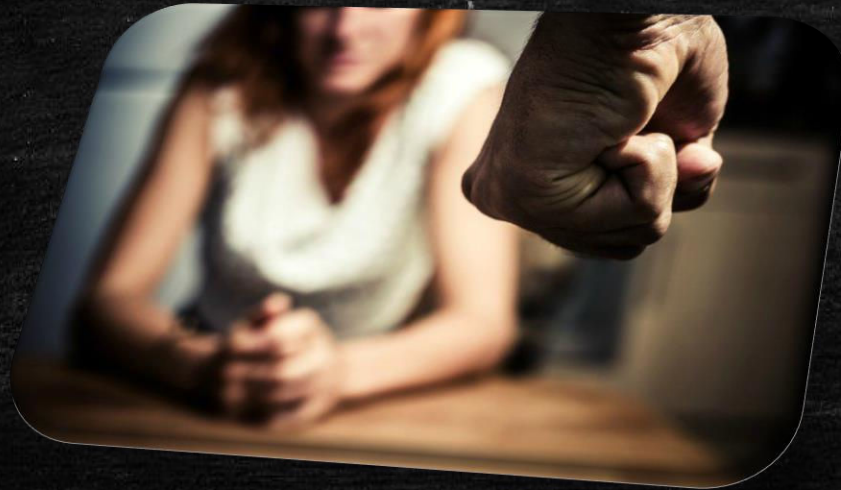
İstismar;

- ✓ Fiziksel istismar
- ✓ Cinsel istismar
- ✓ Duygusal istismar
- ✓ Ekonomik İstismar

olarak 4 temel grupta incelenmektedir.

Fiziksel İstismar

Bir yetişkinin otoriteyi sağlama, cezalandırma ya da öfke boşaltma amacı ile elle ve/veya aletle çocuğun vücudunun herhangi bir yerine iz bırakacak şekilde şiddet uygulayarak çocuğa zarar vermesidir.

Cinsel İstismar

Çocuğun kendisinden büyük
veya akranları tarafından
cinsel haz amacı ile zorla
ya da ikna edilerek cinsel
etkileşime maruz
bırakılmasıdır.

Cinsel İstismar

Cinsel istismar durumlarında
çocuğun

rızası

olup olmadığına

bakılmaz!

Duygusal İstismar

Çocuk ya da ergenin, duygusal ya da ruhsal sağlığında tehlike yaratacak derecede sözel tehdit, alay ya da küçük düşürücü yorumlara maruz kalmasıdır.

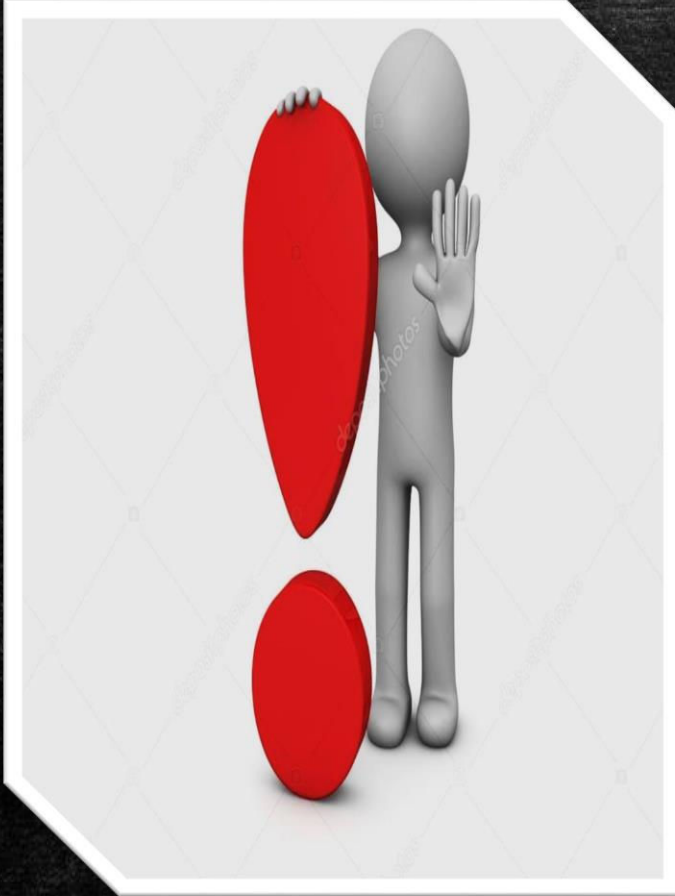

Ekonomik İstismar

Çocuğun,
gelişimini engelleyici,
haklarını ihlal edici işlerde ya da
düşük ücretli iş gücü olarak çalışması
ya da çalıştırılması
ekonomik istismar olarak tanımlanmaktadır.

İhmal ve İstismar Nedir?

İhmal ve istismarda yapılan davranışın, mutlaka **çocuk tarafından algılanması** ya da **erişkin tarafından bilinçli olarak yapılması** gerekli değildir.

İhmal Ve İstismar

İhmal ve istismarın

her türlü

Türk Ceza Kanununda

suçtur.

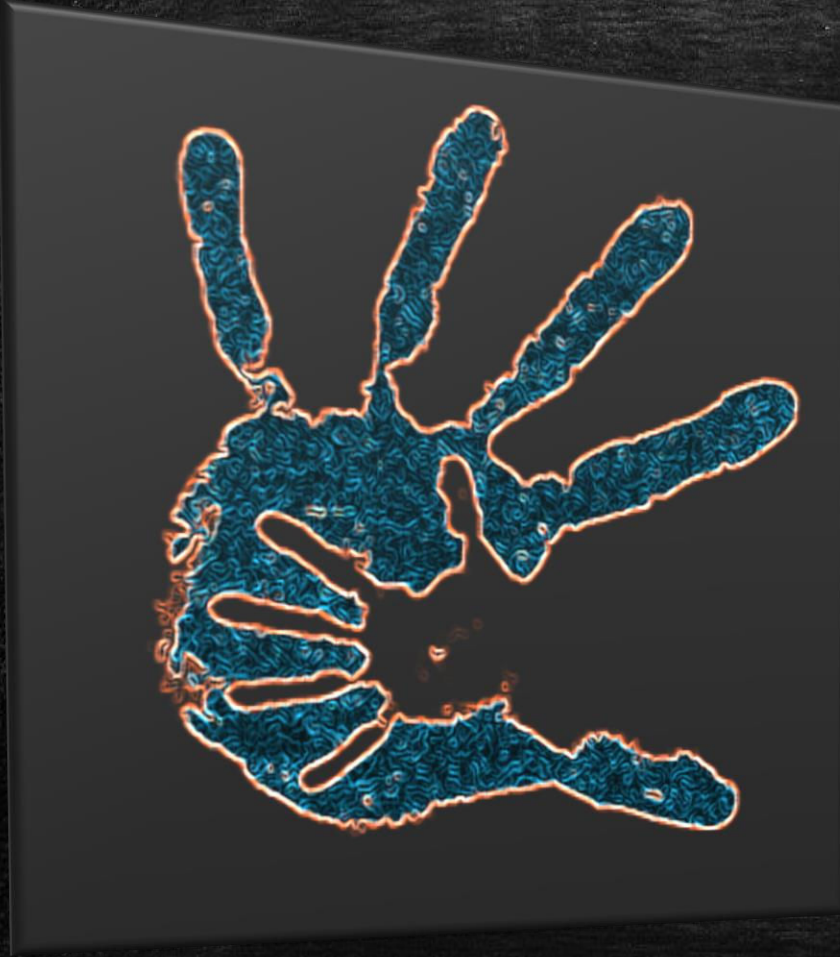

“Bir çocuęu inciten hepimizi incitir”

Çocukların sürekli eleştirilmesinin, aşağılanması, korkutulmasının, görmezden gelinmesinin, yaşının ve gücünün üstünde isteklerde bulunulmasının, sevgisiz, ilgisiz ve desteksiz bırakılmasının **Duygusal İstismar ve İhmal** olduğunu biliyor musunuz?

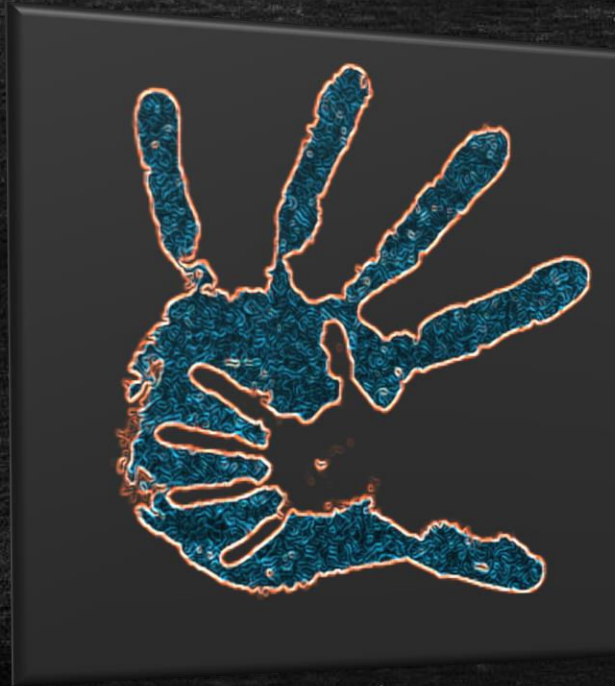
Kişisel Bölgeler

İstismar
çoğunlukla
dokunma
ile
başlamaktadır.

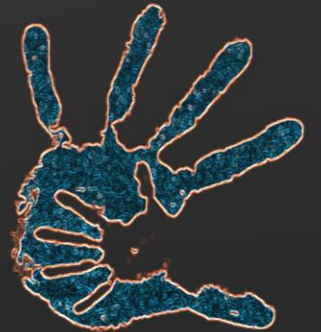
Kişisel Güvenliğimiz İle İlgili Bilmemiz Gerekenler

İyi Dokunuş/ Kötü Dokunuş

İyi dokunuş

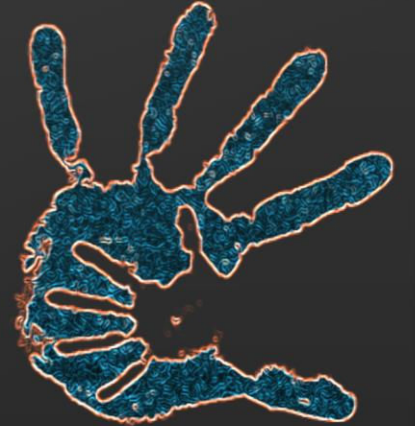
- Bir dokunuş seni
 - mutlu ediyorsa,
 - üzümüyorsa,
 - kötü hissettirmiyorsa,
 - rahatsız etmiyorsa,
 - İYİ DOKUNUŞTUR!

Kötü dokunuş

Bir dokunuş;

- *Senin rahatsızlık, tedirginlik, mutsuzluk, güvensizlik hissetmene neden oluyorsa,*
- *Canını acıtıyorsa,*
- *Hoşlanmıyorsan,*
- *İstemediğin halde zorla yapılıyorsa,*
- *Canını acıtmamasına rağmen, istemediğin bir dokunuşsa,*
- *Seni korkutuyor, sinirlendiriyor, üzüyorsa,*
- *Kafanın karışmasına sebep oluyorsa,*
- *İç sesin sana bir şeylerin yolunda gitmediği alarmini veriyorsa,*
- *Seni tehdit ediyorsa*
- *Dokunan kişi kimseye söylememeni istiyorsa;*
- *rahatsız eden bir dokunuştur, ya da kötü dokunuştur.*

İyi Sır/ Kötü Sır

Eğer bir sırrı saklamak;

- Rahatsız ediyorsa,
- Mutsuz ediyorsa,
- Kötü hissettiriyorsa

kötü sırdır ya da saklanmaması
gereken bir sırdır ve
saklanmamalıdır.

Güvenliğimizi Tehdit Eden Durumlarda Ne Yapmalıyız?

1- "**HAYIR**" de(Kesin ve net bir şekilde "hayır" de)

2- "**UZAKLAŞ**" (Derhal ortamdan ve o kişinin yanından uzaklaş)

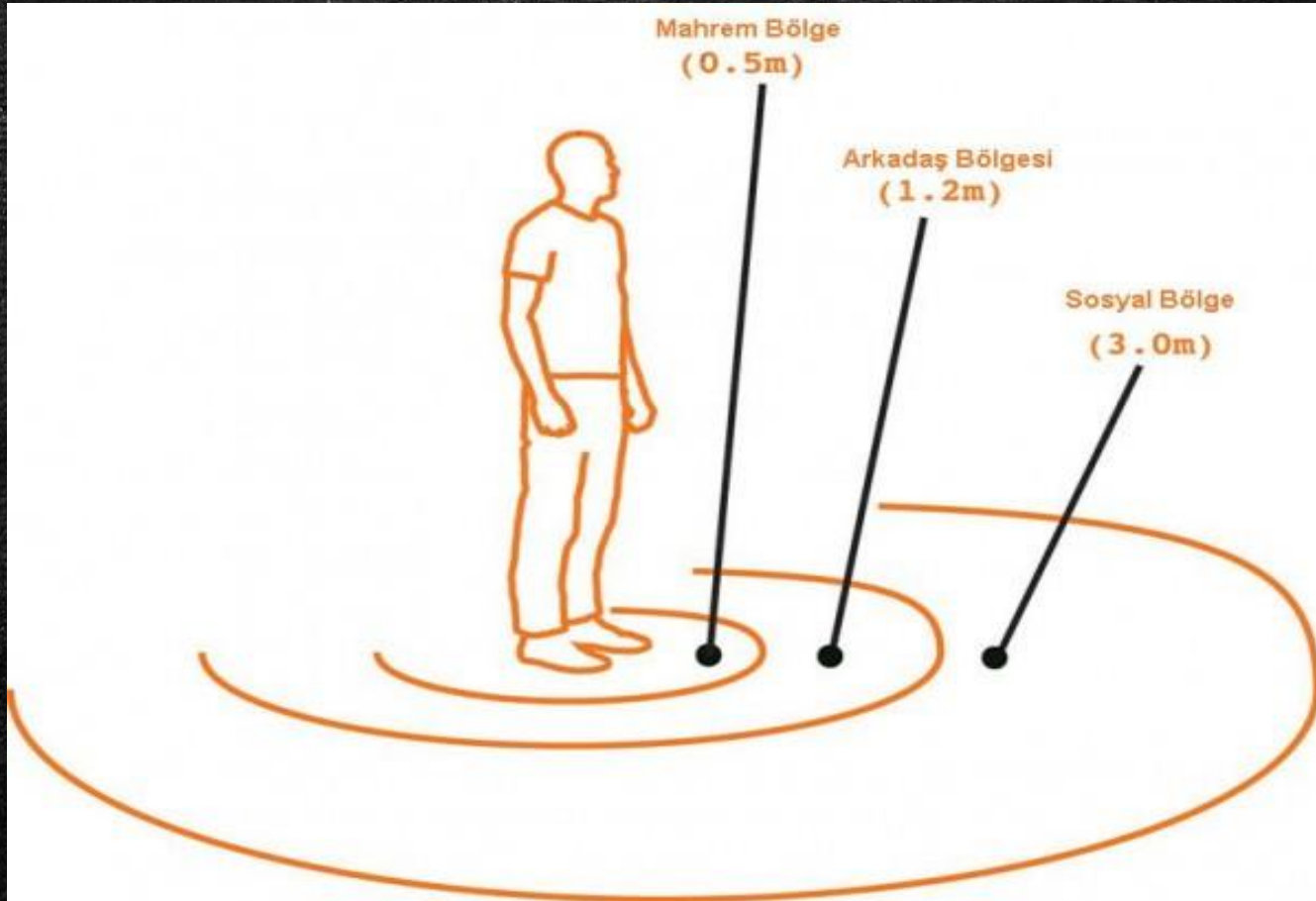

3- "**SÖYLE**" (Güvendiğin bir yetişkine söyleyerek ondan yardım al)

4- "**ISRARLA SÖYLE**" (Birisi seni dinleyene kadar söylemeye devam et)

Kişisel Bölgeler

Sosyal iletişimlerimizde ve sanal ortamlarda
istemediğimiz durumları yaşamamak için
rahatsızlık hissettiğimizde

demeliyiz

İstismarın her türünden korumak için

Kendimizi ve ihtiyaçlarımızı iyi tanımalı

İstismarın ne olduğu hakkında bilgi sahibi olmalı

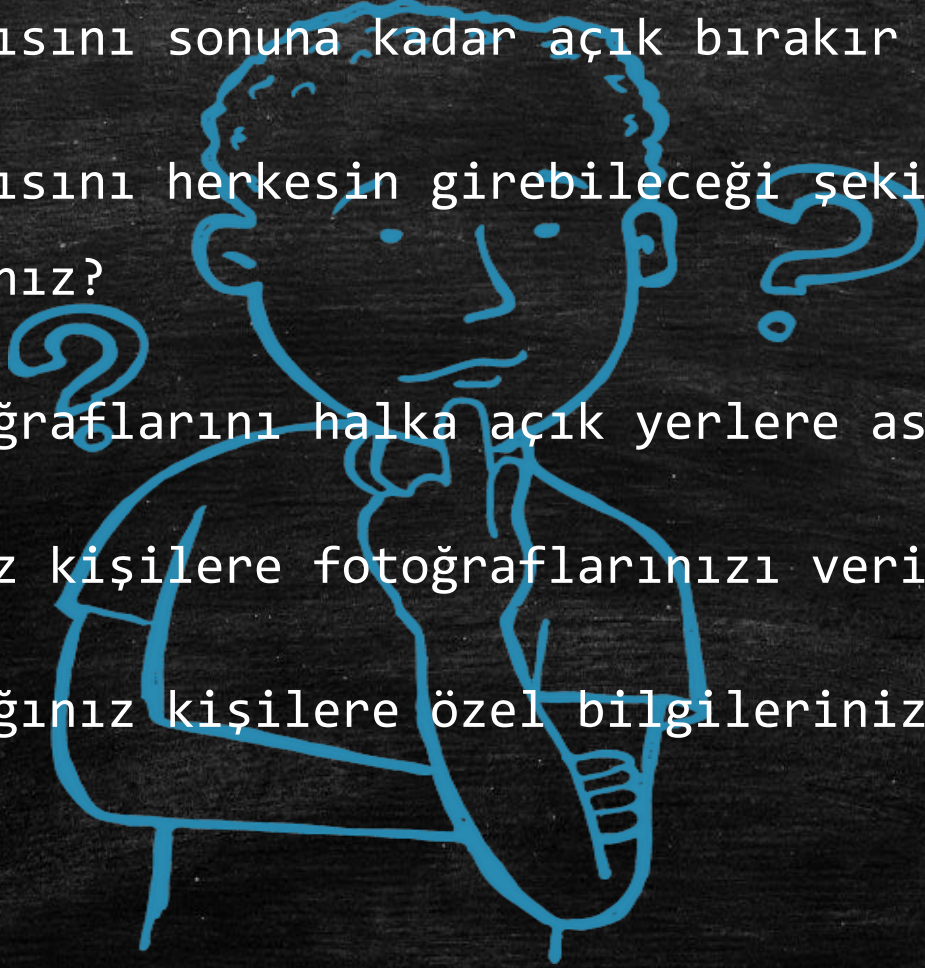

Risk durumlarını fark edebilmeli

Sorun yaşandığımızda izlenmesi gereken basamakları bilmeliyiz.

-
- ✓ Evinizin kapısını sonuna kadar açık bırakır mısınız?
 - ✓ Odanızın kapısını herkesin girebileceği şekilde açık bırakır mısınız?
 - ✓ Kişisel fotoğraflarını halka açık yerlere asar mısınız?
 - ✓ Tanımadığınız kişilere fotoğraflarınızı verir misiniz?
 - ✓ Hiç tanımadığınız kişilere özel bilgilerinizi verebilir misiniz?

Sosyal paylaşım sitelerinin

kullanılmasındaki

temel sebeplerden biri

başkalarıyla ilişki kurma ihtiyacı iken

ne oluyor da

sosyal ağılardaki paylaşımlarımız

bizi istismara açık hale getiriyor?

Yasal Süreç

Herhangi bir ihmal/istismar durumunda

yapılması gereken şey

güvenilir bir yetiškine

(anne, baba, akraba, öğretmen vb.)

ya da doğrudan

savcılık ve/veya kolluk kuvvetlerine

başvurulmasıdır.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı çağrı hattı (183)

Yasal Süreç

Çocuk Koruma Kanunu kapsamında alınan tedbirler

Türk Ceza Kanunu

- ✓ Türk Ceza Kanununda ihmal ve istismar durumunda suçun niteliğine göre verilen cezalar **Madde 103 ile 105'** te açıklanmıştır.

TCK'nın 103. Maddesinde cinsel istismar;

a)"On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin anlam ve sonuçlarını algımla yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,

b)diğer çocuklara karşı cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar" şeklinde tanımlanmıştır.

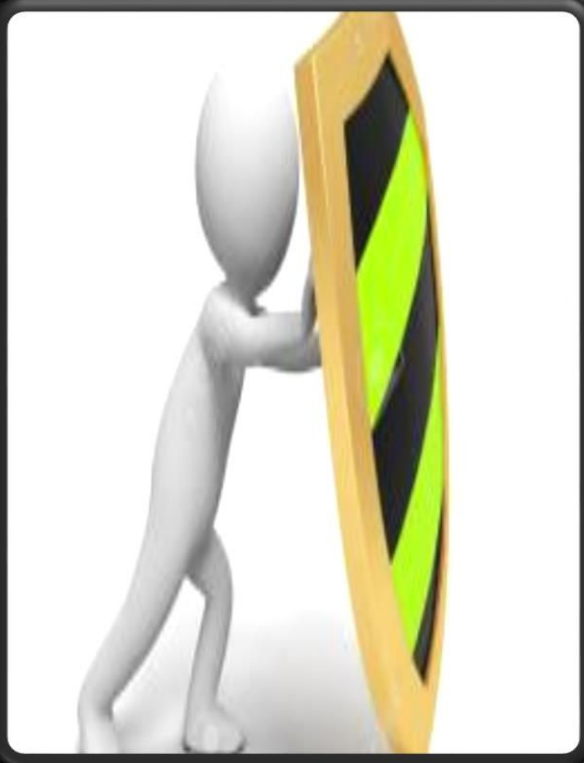
✓ Bu gibi durumlarla karşılaşan kamu görevlilerinin olayı bildirme zorunluluğu vardır. Burada şikâyet ile ilgili herhangi bir ayırma gidilmemiştir.

TCK'nın 105 Maddesinde cinsel istismar;

(1) Bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz eden kişi hakkında, mağdurun şikayeti üzerine, üç aydan iki yıla kadar hapis cezasına veya adli para cezasına hükmolunur.

(2) Bu fiiller, hiyerarşi veya hizmet ilişkisinden kaynaklanan nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle ya da aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan yararlanılarak işlendiği takdirde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur işi terk etmek mecburiyetinde kalmış ise, verilecek ceza bir yıldan az olamaz.

(Değişik 2. fıkra: 5377 - 29.6.2005 / [m.13](#)) (2) Bu fiiller; hiyerarşi, hizmet veya eğitim ve öğretim ilişkisinden ya da aile içi ilişkiden kaynaklanan nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle ya da aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan yararlanılarak işlendiği takdirde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur; işi bırakmak, okuldan veya ailesinden ayrılmak zorunda kalmış ise, verilecek ceza bir yıldan az olamaz.

HAKLARINIZ

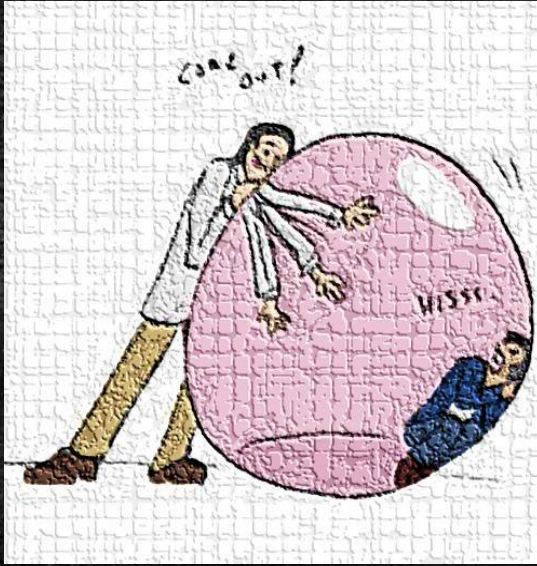
- Türk Ceza Kanunu
- Çocuk Koruma Kanunu
- Çocuk Hakları Sözleşmesi

tarafından **KORUNUYOR!!!**

AKRAN ZORBALIĞI

Zorbalık Nedir ?

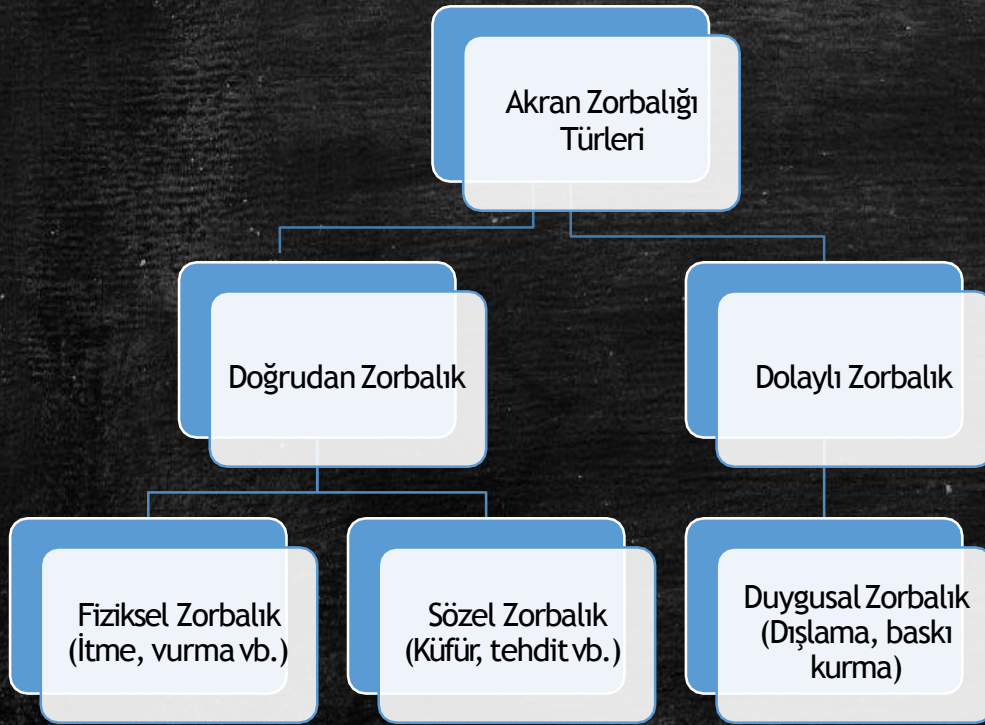
Güç kullanarak, korkutarak, tehdit veya zorlama ile başkaları üzerinde baskı ve üstünlük kurmak anlamına gelir. Bu davranışlar sıklıkla tekrarlanıp ve alışkanlık haline geldiğinde zorbalık olarak adlandırılmalıdır.

ZORBA; zorbalık davranışı yapan kişiyi tanımlar.

Zorbaların zorbalık yaptığı kişilere ise **MAĞDUR** denir

Akran Zorbalığı Nedir?

Güçlü durumdaki bir öğrencinin, kendi kazancı veya keyfi için, daha güçsüz olanlara karşı sıkıntı vermek niyeti ile fiziksel, duygusal, sosyal ya da sözel olarak tekrarlayan saldırılarıdır.

Bir ya da birden fazla öğrencinin bir başka öğrenciye (mağdura) sürekli olarak olumsuz eylemlerde bulunmasıdır

Zorbalık

```
graph LR; Zorbalık --- Doğrudan[Doğrudan zorba davranış]; Zorbalık --- Dolaylı[Dolaylı zorbalık davranışı]; Doğrudan --- DoğrudanList[• Yumruklama, dürtme, itme, vurma  
• Küfür ya da hakaret etme, tehdit etme  
• Utanç verici veya zalimce şakalar yapma]; Dolaylı --- DolaylıList[• Zarar verici söylenti ya da dedikodu yayma  
• Web sitelerinde karalayıcı yazılar yazma  
• Yokmuş gibi davranma  
• Gruptan dışlama];
```

Doğrudan zorba davranış

- Yumruklama, dürtme, itme, vurma
- Küfür ya da hakaret etme, tehdit etme
- Utanç verici veya zalimce şakalar yapma

Dolaylı zorbalık davranışı

- Zarar verici söylenti ya da dedikodu yayma
- Web sitelerinde karalayıcı yazılar yazma
- Yokmuş gibi davranma
- Gruptan dışlama

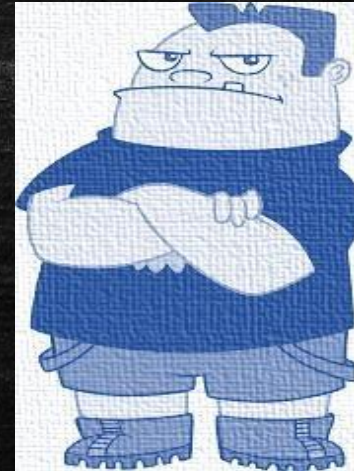

Bir Sözü'n ya da Eylemin Zorbalık Olarak Adlandırılması İçin!

- ☐ **Taraflar arasındaki güç dengesinin eşit olmaması gerekir.**
- ☐ **Mağdurun bu söz ve eylemlerden rahatsız olması ve kendini koruyamayacak durumda olması gerekir.**
- ☐ **Süreklilik özelliği taşıması gerekir.**
- ☐ **Kasıtlı yapılıyor olması gerekir.**

Zorbalık Davranışı Gösteren Çocukların Genel Özellikleri Şunlardır:

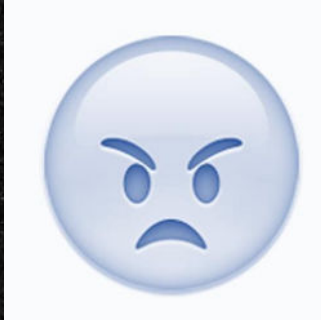
- Empati Kurma Yeteneği Gelişmemiştir.
- Sosyal Becerilerde Ve İlişki Kurma Biçimlerinde Yetersizlik Olabilir.
- Genellikle Bilimsel Ve Akademik Yönden Yetersiz Olup, Saygı Ve Güç Elde Edebilmek İçin Bunu Yaparlar Ve Akranlarından Yaşça Ve Fiziksel Olarak Büyük Olurlar.
- Etraflarında Hakimiyet Kurma Eğilimleri Vardır.
- Saldırgan ve Dürtüsel Bir Yapıya Sahiptirler.

- Genellikle güvensiz ve kendilerini koruyamayan, pasif ve boyun eğici bir tarzları vardır.
- Utangaç ve içine kapanıktırlar.
- Farklı özelliklere sahip olabilirler. (kekemelik, gözlük kullanma, diş aparatı kullanma vb.)
- Genellikle aşırı koruyucu ailelerin çocuklarıdır.

Zorbalığa Maruz Kalanlar Neler Hisseder:

Şok

Öfke

Korku-Panik

Kızgınlık

Yetersizlik

Suçluluk

Endişe

Üzüntü

Acı

Pişmanlık

Ne Yapabilirsin ?

- ❑ Sakın kendini suçlama. Bunun sorumlusu sen değilsin. Çekingen davranma. Kendine güven ve bunu çevrene yansıt.
- ❑ Bir yetişkine haber ver. Ama anlatırken olayları abartma, ne olduysa onu anlat.
- ❑ Söylediklerini, yaptıklarını umursamamak için kendini meşgul edebilirsin.
- ❑ Onu ciddiye alma, hatta şakaya vurabilirsin

-
- ☐ **Aktif ve girişken ol.**
 - ☐ **Sertlik ve şiddet asla bir çözüm değildir.**
 - ☐ **Yeter artık, durmalısın! deyip ortamdan uzaklaş.**
 - ☐ **Zorbalık yapan kişiyle ilişki kurma, ondan uzak dur.**
 - ☐ **Zorbalık yapanların grup olarak dolaştığı yerlere gitme.**
 - ☐ **Zorbalıkla kendi başına mücadele etmek zorunda değilsin, buna gerek yok. Güvendiğin bir yetişkine durumu anlatarak hem kendine hem de sana zorbalık yapan kişiye yardım etmiş olursun.**

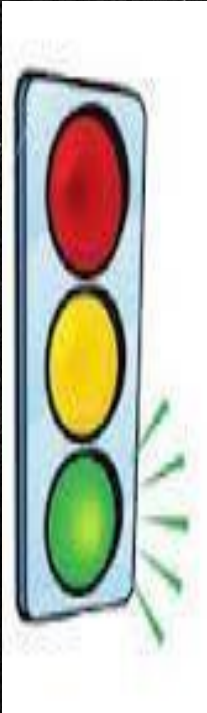

Peki Zorbalığa Şahit Olursanız

- ☐ Olayı izlemeye dalmayın.
- ☐ Zorbalık yapan kişiye durmasını söyleyin.
- ☐ Zorbalığa maruz kalan kişiye iyi davranın.
- ☐ Zorbalığa maruz kalan kişiyi sizinle gelmeye ikna edin.
- ☐ Bir yetişkini olay yerine çağırın.
- ☐ Sadece gülümsemenizle bile olsa zorbalık yapana güç vermeyin.
- ☐ Ezilenle, yalnız ve mutsuz kişilerle de arkadaş olun.
- ☐ Unutmayın! Siz de bir gün zorbalığa maruz kalabilirsiniz!

▪ Kolay Öfkelenen Biri misin?

Hepimiz zaman zaman öfkelenebiliriz. Bu çok normaldir. Önemli olan öfkemizi kontrol altına alıp, zorbalığa başvurmamaktır.

- ☐ Ne Yapmam Gerek?
- ☐ Öfkelendiğin Anda Kırmızı Işık; **DUR !**
 - ☐ Sarı Işık; **DÜŞÜN! BEKLE!**
 - ☐ Sorununu ve ne hissettiğini söyle
 - ☐ Olumlu bir hedef belirle
 - ☐ Farklı çözüm yolları düşün
 - ☐ Seçiminin ilerdeki sonuçlarını düşün
- ☐ Olumlu, Zarar Vermeyen Bir Yol Bul Ve Yeşil Işık; **UYGULA!**

SİBER ZORBALIK

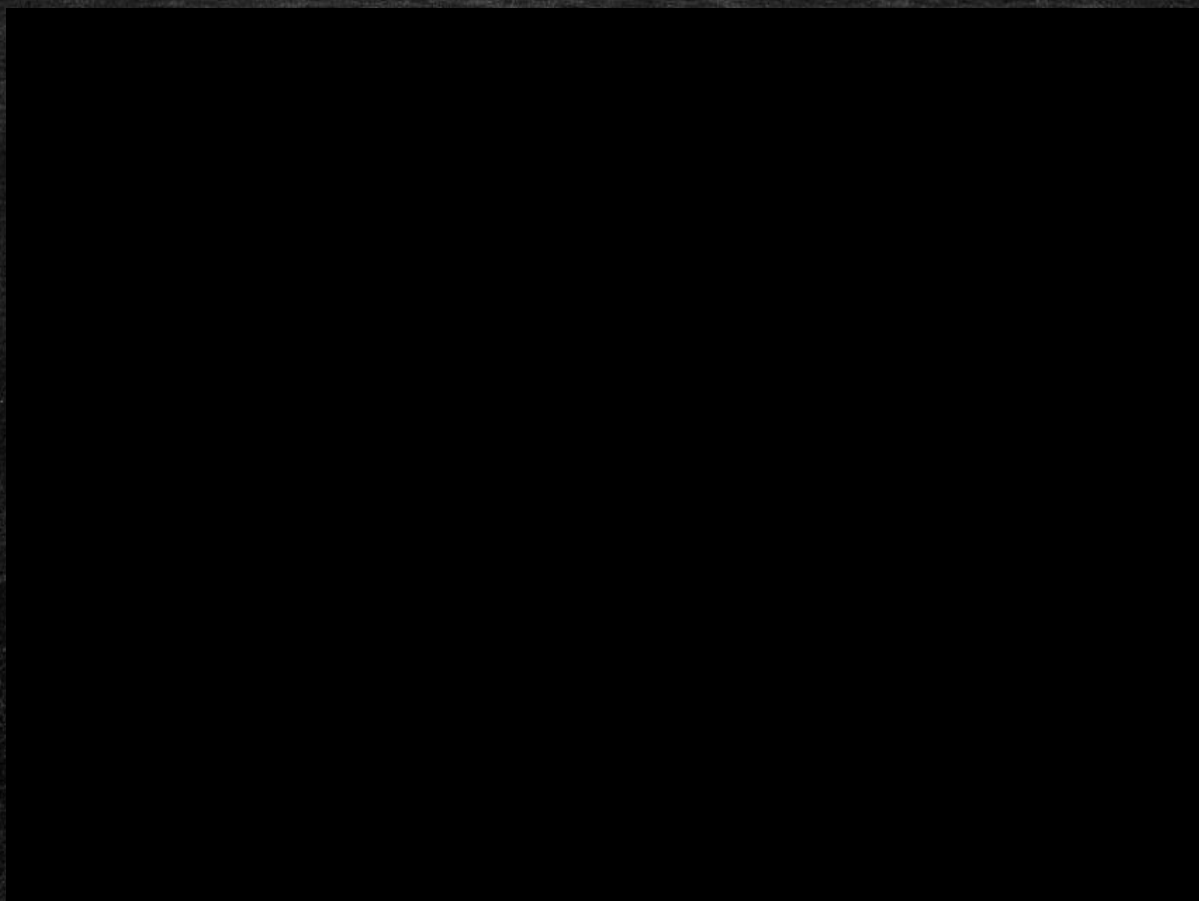

Elektronik ortamda yapılan zorbalığa “sanal zorbalık” veya “siber zorbalık” denir. Siber zorbalık, yasalarda cezası olan bir suçtur.

Siber zorbalık, kişinin izni olmadan özel bilgi, fotoğraf ve videolarının yayınlanması, elektronik ortamdaki bilgilerin kopyalanması, internet ve cep telefonu ile hakaret ve tehdit mesajları gönderilmesi gibi çeşitli saldırıları içermektedir.

-
- **Dedikodu:** Kamuoyunda spekülasyon oluşturma. Çevrimiçi ortamlarda hakkınızda kasıtlı ve alenen dedikodu yapılması.
 - **Dışlama:** Bir grup arkadaştan bir kişiyi ayırma. Özellikle okulda başlayan ve siber ortamda devam eden dışlanma.
 - **Taciz:** Sürekli ve kasıtlı olarak yapılan zarar verici ve rahatsız edici davranışlar.
 - **Takip:** Her an izlenildiğini hissetme. İnternette başlayıp, gerçek hayata yansıyan takip ediliyormuş hissi.

-
- **Trollemek:** Kasten ve maksatlı olarak yapılan provokasyon (kışkırtma) ve örtülü hakaret, sabote.
 - **Yorumlar:** Yazı, fotoğraf, video yoluyla yapılan hakaret ve küfür içeren negatif iletiler. Saygısızlık: İletişimde haddi aşmak ve bunu devam ettirmek.
 - **Sahte Hesap:** Kurban adına sahte hesaplar oluşturarak ve bu oluşturulan sahte hesaplar yoluyla tehdit ve zorbalığı sürdürmek.
 - **Kandırma:** Başkalarının çeşitli, gizli bilgilerini yayınlayarak ve bunları çarpıtarak insanları aldatmak, dolandırmak.
 - **Manipüle:** Kurbanın kendisi gibi davranmak.

SEXTİNG

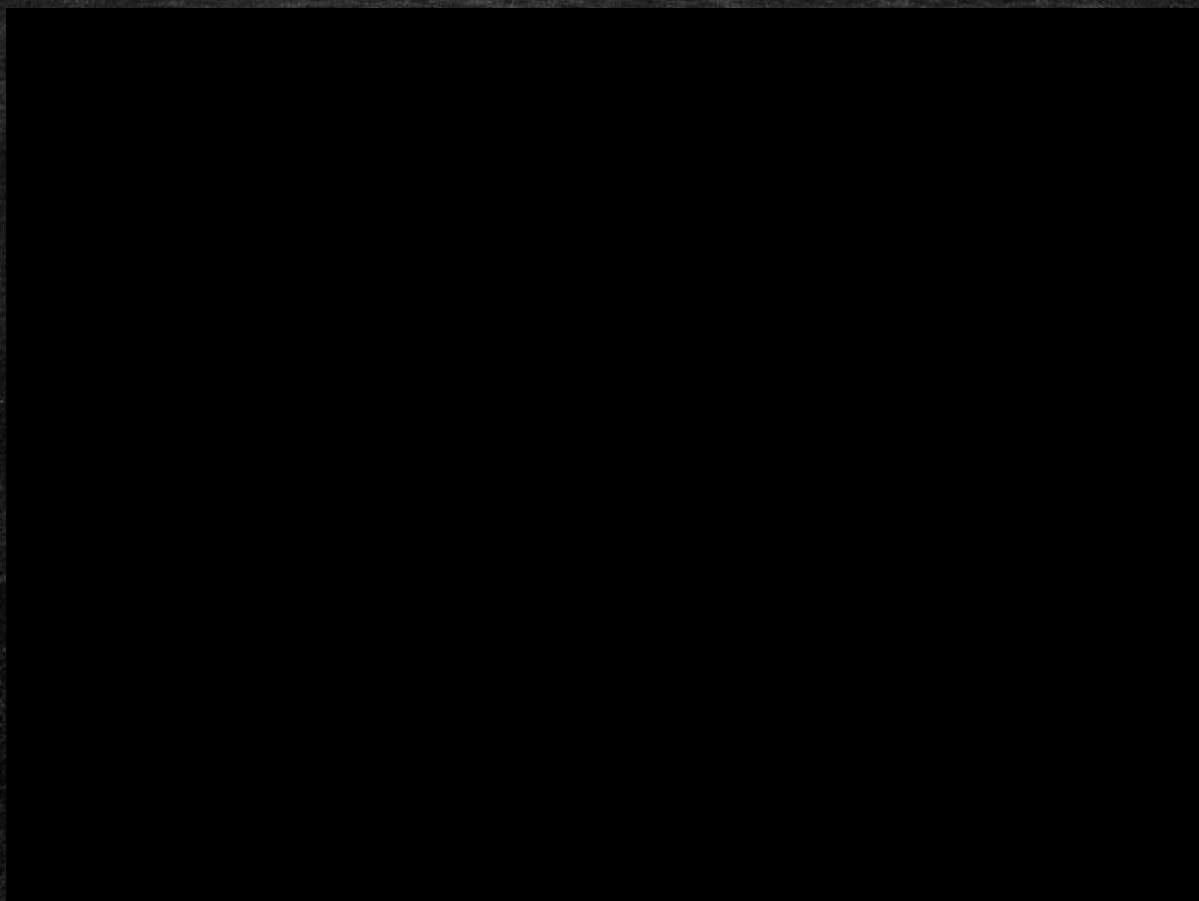
Cinsel yönü yüksek mesajların cep telefonu yoluyla gönderilmesi" şeklinde tanımlanmaktadır.

Yapılan araştırmalara göre;
18 yaş altı her 3 kızdan 1'i bu şekilde özel ve cinsel içerikli fotoğraflarını paylaşmaya zorlanıyor.

Amerika'da yapılan bir araştırma; yaşları 12-17 arası olan gençlerin %4'ünün mesajlar aracılığıyla başkalarına kendi çıplak fotoğraflarını gönderdiğini, %15'inin başkalarının çıplak fotoğraflarının bulunduğu mesajlar aldıklarını ortaya koymuştur.

SEXTİNG SONUCUNDA NELER YAŞANABİLİR?

SANAL ALEMDE NASIL GÜVENDE KALIRIZ?

- Her şeyden önce iletişimde saygılı olun. Gerçek hayatta saygıyı ne kadar önemsiyorsanız, o kadar saygılı olun.
- Dilimizi doğru ve güzel kullanın.

İnternet kullanımı konusunda kurallarınız ve zaman sınırlamanız olmalı.
Teknik olarak önlemlerinizi almalısınız.

- Profilindeki gizlilik ayarlarını yapılması,
- İsim, adres, telefon, okul ve özel fotoğrafların paylaşılmaması,
- Paylaşımlarda lokasyon bilgisinin verilmemesi,
- Tanınmayan kişilerin arkadaş listesine eklenmemesi,
- Tahmin edilmesi zor kullanıcı şifreleri edinilmesi,
- Güvenlik yazılımlarının güncel tutulması.

-
- ✓ İnternet kafe gibi çok kişinin kullandığı bilgisayarlarda, tarayıcının şifrenizi kaydetmesine izin vermeyin. Bunun için web tarayıcılarında gizlilik ayarlarınızı yapın.
 - ✓ Zararlı internet içeriklerinden korunmak için, internet servis sağlayıcınızdan **güvenli internet hizmetini** talep edin
 - ✓ **Güvenli İnternet Hizmeti ücretsizdir**, sizi ve bilgisayarınızı birçok zararlı içerikten korur.
 - ✓ Paylaştığınız bilgi ya da fotoğrafları kimlerin görüp, kimlerin göremeyeceği ayarlanmalı.
 - ✓ Başkası adına hesap oluşturmak ve kendini onun yerine koymak sizi sıkıntıya sokabilir.

-
- Sosyal paylaşım sitelerinde tanımadığınız kişileri arkadaşlık listenize almayın.
 - Online paylaşılan hiçbir şey asla özel kalmaz. Sanal ortamda paylaştığınız bir görseli geri alma şansınız olmadığını unutmayın.
 - Sanal zorbalık içeren yazıları, e-postaların resim ve videoları kanıt olabileceği için saklayın.
 - Şantaj veya tehditle karşı karşıya kaldıysanız asla isteneni yaparak tuzağa düşmeyin. İletişimi kesin ve asla cevap vermeyin.

-
- Karşıdakine doğrudan “hayır” deyin ve kararlı olun. Israrlar karşısında tereddüte düşmeyin.
 - Yaşadığınız herhangi bir rahatsız edici olaydan sonra e-mail adresi ve kullanıcı adını değiştirin.
 - Güvenliğinizi tehdit eden bir durum karşısında istismara uğruyor olabileceğiniz için hemen ailenizle durumu paylaşın. Ailenizin sizi anlamayacağını düşünüyorsanız güvendiğiniz bir yakınınızdan yardım isteyin. Kendiniz hatalı olduğunuzu düşünüyorsanız bile bunu yapın.

Sanal ortamda paylaşılan her şey başkalarının erişimine ve paylaşımına açıktır. Aile, okul, arkadaş çevresi, gelecekte öğrenci için işveren pozisyonunda olacaklar, güvenlik güçleri de buna dahildir.

Şikayet Hakkınızı Kullanın

- ✓ Karşılaştığınız olumsuzlukları ilk olarak
- ✓ Sizi rahatsız eden sitelerle mi karşılaştınız
- ✓ İnternet üzerinden istismar veya tehdit mi edildiniz
- ✓ Facebook veya başka bir sosyal ağda bir problem mi yaşadınız?

Ailenizle veya öğretmeninizle paylaşın

Savcılık - Emniyet

TEŞEKKÜRLER

